

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH AKADEMII NAUK STOSOWANYCH WINCENTEGO POLA W LUBLINIE

Załącznik 2. Procedura opracowania i weryfikowania efektów uczenia się

I. Opracowanie kierunkowych efektów uczenia się dla nowych kierunków studiów

1.1. Zasady ogólne

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.);

Najważniejsze zadania na tym etapie to:

- 1) zaadaptowanie efektów określonych przez Polską Ramę Kwalifikacji, stosownie do poziomu kształcenia i specyfiki planowanego kierunków studiów,
- 2) w przypadku kształcenia pedagogicznego, uwzględnienie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz innych zawodów wskazanych w art. 68 pkt 1. Ustawy program studiów spełnia warunki określone w odpowiednich standardach kształcenia, według obowiązujących aktów prawnych,
- 3) zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych i studentów w prace zespołu przygotowującego efekty uczenia się dla danego kierunku.

1.2. Wytyczne szczegółowe

1. Kierunkowe efekty uczenia się to inaczej oczekiwane rezultaty procesu uczenia się, które student uzyskuje w trakcie realizacji programu studiów, zapisane w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych:

- a) kategoria wiedzy obejmuje znajomość pojęć, faktów, hipotez i teorii oraz ich rozumienie,
- b) kategoria umiejętności obejmuje zdolności wykorzystania posiadanej wiedzy w rozwiązywaniu określonych zadań, tak o charakterze intelektualnym, jak i praktycznym,
- c) kategoria kompetencji społecznych obejmuje system postaw i zachowań, które są potrzebne do sprawnego funkcjonowania w środowisku społecznym.

2. W przypadku, gdy dany kierunek prowadzony jest zarówno w profilu praktycznym, jak i ogólnoakademickim, formułowane są dwa odrębne zestawy efektów uczenia się, oddzielnie dla każdego profilu.

3. W przypadku, gdy dany kierunek prowadzony jest zarówno w formie stacjonarnej, jak i niestacjonarnej, zakładane efekty uczenia się dla obu tych form są takie same.

4. W przypadku studiów o profilu praktycznym wśród planowanych efektów uczenia się znaczącą część winna stanowić grupa efektów z zakresu umiejętności praktycznych.
5. Efekty uczenia się formułowane są w taki sposób, aby możliwe było stwierdzenie, czy zostały one osiągnięte przez studenta.
6. Zdefiniowane dla danego kierunku efekty uczenia się są podstawą tworzenia pozostałych elementów programu studiów.
7. Opracowany dla danego kierunku zestaw efektów uczenia się jest wynikiem autonomicznej decyzji Wydziału. W procesie projektowania kierunkowych efektów uczenia się należy uwzględnić:
 - a) charakterystyki pierwszego lub drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji,
 - b) misję i strategię rozwoju AWP,
 - c) potencjał naukowo-dydaktyczny Wydziału, a także jego zaplecze dydaktyczne,
 - d) potrzeby rynku pracy wynikające z prowadzonych badań losów absolwentów oraz z opinii interesariuszy zewnętrznych,
 - e) wymagania i zalecenia Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

2. Opiniowanie kierunkowych efektów uczenia się

1. Zestaw kierunkowych efektów uczenia się przygotowany jest przez poszczególne Kierunkowe Rady Programowe Jakości Kształcenia. Strona merytoryczna opracowanych rezultatów, ich zgodność z ustaleniami nadrzędnymi, a także poprawność formalna podlega ocenie przez Wydziałową Komisję Jakości Kształcenia.
2. W przypadku studiów o profilu praktycznym zestaw kierunkowych efektów uczenia się opiniowany jest przez interesariuszy zewnętrznych reprezentujących dziedzinę, z którą związany jest planowany kierunek studiów.
3. Po uzyskaniu pozytywnych opinii Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia oraz interesariuszy zewnętrznych, kierunkowe efekty uczenia się są zatwierdzane przez Radę Wydziału, a następnie kierowane na posiedzenie Senatu Uczelni.

3. Opracowanie przedmiotowych efektów uczenia się

1. Kierunkowe efekty uczenia się realizowane są w ramach poszczególnych przedmiotów występujących w planie studiów. Każdy z przedmiotów realizuje część efektów kierunkowych w taki sposób, żeby w rezultacie końcowym uzyskane zostały wszystkie zaplanowane efekty uczenia się.
2. Efekty przedmiotowe mogą ulegać zmianie, pod warunkiem, że zmiany zostaną wprowadzone przed rozpoczęciem danego przedmiotu do sylabusów.
3. Za przygotowanie efektów przedmiotowych i ich wprowadzenie do sylabusów oraz ewentualną modyfikację odpowiada nauczyciel realizujący dany przedmiot, a w przypadku przedmiotu prowadzonego przez więcej niż jedną osobę, koordynator przedmiotu.
4. Kierunkowa Rada Programowa Jakości Kształcenia odpowiednia dla danego kierunku studiów dokonuje analizy przedmiotowych efektów uczenia się pod kątem ich zgodności z efektami kierunkowymi.

II. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

1. Uwagi wstępne

1.1. Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest na różnych etapach kształcenia poprzez:

- a) bieżącą ocenę pracy studenta w trakcie trwania zajęć (projekty, prezentacje, opracowania pisemne, aktywność itp.),
- b) egzaminy i zaliczenia przedmiotowe,
- c) praktyki zawodowe,
- d) ocenę prac dyplomowych,
- e) egzamin dyplomowy,
- f) ankietę oceny sposobu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych

1.2. Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie efektów (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne).

2. Opis sposobów weryfikowania efektów uczenia się

2.1. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się są określone w sylabusach obowiązujących na Wydziale. Sylabus precyzuje warunki zaliczenia przedmiotu.

2.2. Weryfikacja efektów uczenia się z praktyk zawodowych odbywa się na podstawie „Instrukcji odbywania praktyk zawodowych i weryfikacji efektów uczenia się”

2.3. Proces weryfikacji efektów uczenia się poprzez pracę i egzamin dyplomowy określa procedura dyplomowania.

3. Archiwizacja prac studenckich dokumentujących osiągnięcie założonych efektów uczenia się

Dokumentacja znajdująca się w „teczce przedmiotu” (egzaminy, prace zaliczeniowe, projekty oraz inne materiały wypracowane przez studentów) potwierdzająca zdobycie przez studenta założonych w programie efektów uczenia się jest archiwizowana przez okres 1 roku po zakończeniu danego przedmiotu.

III. Ramowy system oceny studentów

I. Wymagania dotyczące zaliczenia przedmiotów

1. Wymagania dotyczące przedmiotów kończących się egzaminem

1.1. Egzamin może mieć formę pisemną lub ustną. Sposób zaliczenia lub formę egzaminu ustalają indywidualnie nauczyciele prowadzący przedmiot i podają te informacje studentom na pierwszych zajęciach w semestrze poprzez prezentację swojego sylabusu. Szczegółowe informacje nauczyciel przekazuje najpóźniej na 2 tygodnie przed zakończeniem zajęć.

1.2. W przypadku egzaminu ustnego, w celu jego obiektywizacji, student:

- a) otrzymuje przygotowane dla niego pytania/zadania w wersji pisemnej na kartce,
- b) zapisuje przeznaczone dla niego pytania/zadania, jeżeli podane są w wersji ustnej.

1.3. W celu uzyskania oceny pozytywnej student powinien:

- a) przynajmniej dostatecznie poznać i zrozumieć całą wiedzę zawartą w literaturze podstawowej, podaną w sylabusie, zdobytą w trakcie wszystkich form zajęć oraz poprzez pracę własną studenta,

- b) przynajmniej dostatecznie opanować wszelkie umiejętności przewidziane programem, kształtowane na zajęciach,
- c) wykazać przynajmniej dostateczną umiejętność obserwowania i analizowania otaczających zjawisk, zwłaszcza tych, z którymi jako absolwent będzie miał do czynienia w praktycznej działalności,
- d) w stopniu przynajmniej dostatecznym umieć formułować logiczne sądy na podstawie informacji pochodzących z różnych pozycji literatury, z wyników ćwiczeń, itp.,
- e) w przypadku przedmiotów podzielonych na bloki treściowe prowadzone przez różnych nauczycieli, warunkiem uzyskania zaliczenia końcowego jest uzyskanie oceny pozytywnej ze wszystkich bloków treściowych.

1.4. W przypadku przedmiotów, w ramach których, oprócz wykładu, prowadzone były inne formy zajęć – przed przystąpieniem do egzaminu student powinien uzyskać zaliczenie z tych zajęć.

1.5. Sposób uwzględniania ocen z zaliczeń cząstkowych, w ocenie końcowej z przedmiotu, określają osoby odpowiedzialne za przedmiot.

1.6. Zaliczenie zajęć ćwiczeniowych z przedmiotu kończącego się egzaminem powinno nastąpić, jeśli student:

- a) uczęszczał na obowiązkowe zajęcia i był do nich odpowiednio przygotowany, tj. poznał i zrozumiał wiedzę zawartą w zadanej literaturze,
- b) należycie wykonał wszystkie ćwiczenia, projekty, przygotował i wygłosił referaty itp. przewidziane programem do wykonania na zajęciach lub samodzielnie poza zajęciami – z zachowaniem warunków zasad ochrony własności intelektualnej,
- c) sprostą minimalnym wymaganiom określonym przez prowadzącego zajęcia ćwiczeniowe.

1.7. Warunkiem koniecznym zaliczenia przedmiotu realizowanego w formie ćwiczeń, lektoratów, warsztatów, laboratoriów oraz seminariów jest obecność na zajęciach, zgodnie z regulaminem studiów i z wymaganiami prowadzącego.

1.8. Egzamin końcowy przedmiotu zawiera treści wykładów i pozostałych form zajęć.

2. Wymagania dotyczące zaliczeń przedmiotów, które nie kończą się egzaminem

2.1. Podstawą zaliczenia przedmiotu może być realizacja bieżących zadań wynikających z założonego programu, pisemne prace kontrolne (np. testy, projekty, referaty itp.) lub zaliczenia ustne.

2.2. Jeżeli w danym przedmiocie realizowane są różne formy zajęć np. wykłady i ćwiczenia, to ocenę końcową wystawia się oddzielnie dla każdej z nich.

2.3. Elementy składowe oceny końcowej mogą mieć różną wartość w zależności od ich stopnia trudności i złożoności.

3. Analiza wyników zaliczeń i egzaminów

3.1. Oceny wszystkich zaliczeń końcowych i egzaminów są wpisywane do protokołów.

3.2. Po zakończeniu sesji egzaminacyjnej jest sporządzane zestawienie ocen z poszczególnych przedmiotów.

3.3. Powyższe zestawienie jest podstawą weryfikacji osiągnięcia przyjętych efektów uczenia się.

3.4. W przypadku egzaminów, z których wyniki znacząco odbiegają od standardowego rozkładu ocen, Dziekan wraz Kierunkową Radą Programową Jakości Kształcenia dokonują analizy sytuacji w celu wskazania przyczyn niewłaściwego stanu rzeczy i możliwych środków jego poprawy.

II. Kryteria ilościowe stosowane przy ocenie pracy studenta

1. Zasady wystawienia oceny końcowej

1.1. Zalecane zasady wystawienia oceny końcowej prowadzący przedstawia studentom w trakcie pierwszych zajęć. Dopuszcza się wprowadzenie innych progów punktowych oraz dodatkowych kryteriów oceny ze względu na specyfikę danego przedmiotu.

1.2. Do oceniania pracy studenta przyjmuje się następujące zalecane kryteria:

Ocena	uzyskany % sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności
Niedostateczny (2)	≤50
Dostateczny (3)	51-60
Dostateczny plus (3,5)	61-70
Dobry (4,0)	71-80
Dobry plus (4,5)	81-90
Bardzo dobry (5)	91-100

INSTRUKCJA OCENY PRAKTYK ZAWODOWYCH I WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ NA WYDZIALE NAUK SPOŁECZNYCH

1. Cel instrukcji

Instrukcja opisuje zasady odbywania praktyk programowych dla studentów oraz sposoby weryfikacji efektów.

2. Odpowiedzialność

- Dziekan
- Kierunkowy opiekun ds. praktyk studenckich

3. Opis postępowania

Wymóg zaliczenia praktyki programowej dotyczy studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia.

Zasady odbywania praktyk określa Regulamin praktyk.

Czas trwania praktyki został określony w planie studiów dla danego kierunku.

Studenci wydziału mają obowiązek odbycia praktyki zawodowej w wymiarze i okresie przewidzianym dla danego kierunku studiów.

Zakład pracy, w którym studenci będą odbywali praktyki, powinien odpowiadać kierunkowi i specjalności ich studiów.

Miejsca praktyk są wyszukiwane samodzielnie przez studentów lub oferowane z bazy Uczelni.

Po znalezieniu odpowiedniego zakładu i uzyskaniu w nim zgody na odbywanie praktyki studenci zgłaszają się do kierunkowego opiekuna ds. praktyk studenckich po „Umowę o Organizację Praktyki Zawodowej”.

Podczas odbywania praktyki „dziennik praktyk” należy mieć ze sobą w zakładzie, prowadzić w nim notatki na bieżąco i potwierdzać u osoby opiekującej się praktykantem lub np. u kierownika działu. W „dziennikach praktyk” studenci opisują zadania i czynności wykonywane podczas odbywania praktyki a także własne wnioski i spostrzeżenia.

5. Hospitacja praktyk i ankietyzacja

Praktyki są hospitowane przez kierunkowego opiekuna ds. praktyk studenckich bezpośrednio lub zdalnie (np. telefonicznie).

Po zakończeniu praktyk przeprowadzana jest ankietyzacja wśród studentów.

5. Weryfikacja efektów uczenia się i zaliczenie praktyk

Efekty uczenia się weryfikowane są etapowo. Pierwszy etap odbywa się podczas praktyki. W „dzienniczku praktyk” student dokumentuje zadania i czynności wykonywane podczas praktyk zawodowych a także własne wnioski i spostrzeżenia. Drugi etap, po zakończeniu praktyk, polega na zweryfikowaniu przedstawionej dokumentacji przez kierunkowego opiekuna ds. praktyk studenckich i rozmowy ze studentem. Praktyka kończy się zaliczeniem na podstawie: oceny i opinii wystawionej przez opiekuna w miejscu odbywania praktyk/pracodawcę, zrealizowanych założonych efektów uczenia się oraz na podstawie oceny kierunkowego opiekuna ds. praktyk studenckich (wypełnienie dzienniczka praktyk pod względem merytorycznym i estetycznym).

6. Archiwizacja

Dokumentacja przechowywana jest przez kierunkowego opiekuna praktyk zawodowych.